ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1966

Vyhlásené: 29.03.1966 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

16

VLÁDNA VYHLÁŠKA

z 12. marca 1966

o náhradách za vypúšťanie nečistených alebo nedostatočne čistených odpadových vôd do vodných tokov

Vláda Československej socialistickej republiky ustanovuje podľa § 27 ods. 2 zákona č. 11/1955 Zb. o vodnom hospodárstve v znení zákona č. 12/1959 Zb., podľa § 391 Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb., podľa § 20 zákona č. 8/1959 Zb., ktorým sa ustanovujú základné pravidlá o štátnom rozpočte a o hospodárení s rozpočtovými prostriedkami, a podľa § 11 zákona č. 83/1958 Zb. o úprave finančného plánovania a finančného hospodárenia národných podnikov a ostatných hospodárskych organizácií štátneho socialistického sektora:

§ 1
Účel vyhlášky

Na postupné odstránenie nepriaznivého stavu čistoty vôd sa ustanovuje za podmienok uvedených v tejto vyhláške povinnosť pre užívateľov vôd platiť náhrady za vypúšťanie nečistených alebo nedostatočne čistených odpadových vôd do vodných tokov, a to jednotlivým správam povodí (ďalej len „správcovia tokov“).

§ 2
Povinnosť platiť náhrady

(1) Užívatelia vody, ktorí vypúšťajú odpadové vody do vodných tokov bez čistenia alebo ich čistia nedostatočne, sú povinní platiť náhrady za vypúšťanie týchto vôd podľa množstva vypúšťaných znečisťujúcich látok a podľa miery ich závadnosti. Povinnosť platiť náhrady nie je dotknutá tým, že užívateľ vody získal povolenie vodohospodárskeho orgánu podľa ustanovenia § 8 ods. 1 písm. b) zákona o vodnom hospodárstve na vypúšťanie svojich odpadových vôd.

(2) Náhrady platia užívatelia vody, ktorí vypúšťajú odpadové vody obsahujúce nerozpustné látky alebo organické látky charakterizované hodnotou biochemickej spotreby kyslíka.*)

(3) Povinnosť platiť náhrady sa nevzťahuje na užívateľov vody, ktorí vypúšťajú odpadové vody v kvalite odoberanej vody a na vypúšťanie odpadových vôd do verejných kanalizácií.

(4) Správca tokov môže upustiť od vyberania náhrad v prípade, keď znečistenie nepresahuje 50 t BSK_5 alebo 300 t nerozpustených látok za rok.

(5) Platenie náhrad nezbavuje užívateľa vody zodpovednosti za spôsobené škody podľa ustanovení Hospodárskeho a Občianskeho zákonníka; na náhradu týchto škôd nemožno započítať sumy zaplatené podľa tejto vyhlášky.

(6) Platenie náhrad a oznámenie množstva vypúšťaného znečistenia (§ 6) nenahrádza vodohospodárske povolenie na osobitné užívanie vody a žiadosť oň.

§ 3
Základná náhrada

(1) Základná náhrada sa ustanovuje podľa nákladov na konkrétny alebo všeobecne použiteľný spôsob čistenia.

(2) Základná náhrada je súčinom jednotkovej náhrady (§ 4) a veľkosti ročného znečistenia.

(3) Ak je k dispozícii prípravná alebo projektová dokumentácia čistiaceho zariadenia pre likvidáciu znečistenia, na ktoré sa vzťahuje povinnosť platiť náhrady, použije sa prednostne táto dokumentácia na ustanovenie jednotkovej a základnej náhrady. Pri ustanovení náhrad sa neprihliada na výnos, ktorý vznikne užívateľovi vody prevádzkou čistiarne (využitie hodnotných látok z odpadových vôd).

(4) Ak má závod alebo kanalizačné zariadenie niekoľko výtokov odpadových vôd, hodnoty znečistenia sa pre ustanovenie jednotkovej a základnej náhrady spočítajú. Samostatne sa posudzujú len vtedy, ak nie sú dané technické možnosti pre spojenie výtokov odpadových vôd; pritom sa pre ustanovenie prirážok (§ 5 ods. 1) základné náhrady spočítajú podľa jednotlivých ukazovateľov.

(5) Ak má užívateľ vody zariadenie na akumuláciu a riadené vypúšťanie znečistených odpadových vôd, ustanovia sa náhrady podľa celoročne vypúšťaného znečistenia zníženého o množstvo znečistenia obsiahnutého v akumulačnom zariadení. Toto zníženie však nesmie prekročiť množstvo znečistenia, ktoré prepočítané na priemerný celoročný odtok vody v toku by spôsobilo zhoršenie kvality vody zodpovedajúce 2,5 mg/l biochemickej spotreby kyslíka.

§ 4
Jednotkové náhrady

(1) Jednotkové náhrady pre ukazovatele znečistenia, biochemická spotreba kyslíka a nerozpustené látky sa vypočítavajú spôsobom uvedeným v prílohe oddiel A.

(2) V prípadoch, v ktorých výška jednotkovej náhrady vypočítaná podľa prílohy oddiel A, bod 2 nezodpovedá nákladom na účinné čistenie príslušného druhu odpadových vôd, ustanoví sa jednotková náhrada podľa technickoekonomických podkladov spôsobom uvedeným v prílohe oddiel A, bod 1. Užívateľ vody je povinný na vyžiadanie predložiť potrebné podklady správcovi tokov.

§ 5
Prirážka

(1) K základnej náhrade (§ 3) sa ustanoví prirážka, ktorej výška závisí od miery zhoršenia kvality vody v toku spôsobeného odpadovými vodami. Spôsob výpočtu prirážky je uvedený v prílohe oddiel B.

(2) Prirážka k základnej náhrade môže byť najviac 100 % základnej náhrady.

(3) V odôvodnených prípadoch môže správca tokov znížiť vypočítanú prirážku k základnej náhrade až na 10 %.

§ 6
Oznámenie údajov o veľkosti znečistenia

(1) Užívatelia vody sú povinní oznámiť správcovi tokov znečistenie, ktoré vypúšťajú do vodných tokov, a to:

a) objem vypúšťanej vody za rok (v m^3) a za sekundu (v litroch),

b) hodnota BSK_5 v mg/l odpadovej vody, v kg za deň a v tonách za rok,

c) množstvo nerozpustených látok v mg/l odpadovej vody, v kg za deň a v tonách za rok.

(2) Užívatelia vody ďalej uvedú časový priebeh vypúšťania odpadových vôd. Ak majú k dispozícii prípravnú alebo projektovú dokumentáciu, z ktorej možno vypočítať náhradu (§ 3 ods. 3), priložia ju k oznámeniu.

Pre zisťovanie oznamovaných údajov je spravidla smerodajný rozbor zlievanej osemhodinovej vzorky odpadovej vody odoberanej v hlavnej smene. Užívatelia vody môžu dohodnúť so správcom tokov aj iný spôsob zisťovania údajov. Ak je k dispozícii niekoľko rozborov, berie sa za základ ich priemer.

(3) Pre prvé oznámenie údajov sa ustanovuje lehota do 30. júna 1966.

§ 7
Určovanie výšky náhrad

(1) Určenie a zmena výšky náhrad pre budúci rok sa vykonávajú najneskoršie do 31. júla predchádzajúceho roka. Požiadavky na zmenu výšky náhrad musia užívatelia vody uplatniť u správcu tokov najneskoršie do 40 dní pred týmto termínom. Pokiaľ užívateľ vody neuplatní v tejto lehote požiadavku na zmenu výšky náhrady, zostáva v platnosti pôvodne určená výška náhrady. O požiadavke užívateľa vody rozhodne správca tokov do 30 dní. Ak v tejto lehote nerozhodne, platia údaje oznámené užívateľom vody.

(2) Ak užívateľ vody nepredloží potrebné podklady pre ustanovenie náhrad (§ 3 ods. 3, § 6), použije správca tokov iné, jemu dostupné údaje.

(3) Správca tokov upovedomí užívateľov vody o čase vzniku povinnosti platiť náhrady, o výške náhrad a o veľkosti mesačných splátok.

(4) V prípadoch, v ktorých došlo k podstatnej neplánovanej zmene veľkosti vypúšťaného znečistenia, upraví správca tokov výšku náhrady na žiadosť užívateľa vody alebo na základe kontrolného zistenia, a to buď prechodne alebo trvale. Žiadosť musí sa podať do 1 mesiaca po zmene veľkosti vypúšťaného znečistenia. Neoznámenie údajov o veľkosti znečistenia (§ 6) a neohlásenie neplánovaného zvýšenia znečistenia sa postihuje pokutou podľa osobitných predpisov.

Platenie náhrad

§ 8

(1) Základná náhrada je v hospodárskych a rozpočtových osobitných organizáciách súčasťou ich nákladov.

(2) Prirážku k základnej náhrade platia hospodárske organizácie z podielu hrubého dôchodku (zisku) pripadajúceho im po splnení odvodu (§ 29 ods. 2 vládnej vyhlášky č. 90/1965 Zb. o plánovitom riadení národného hospodárstva). V rozpočtových osobitných organizáciách tvorí táto prirážka nerealizačnú stratu.

(3) Rozpočtové organizácie platia celkovú náhradu z položky „rôzne finančné náklady“. Súčasťou rozpočtových výdavkov je iba základná náhrada. prirážka k základnej náhrade sa nerozpočtuje a platí sa z úspor rozpočtu.

§ 9

(1) Náhrady podľa tejto vyhlášky sa odvádzajú správcovi tokov.

(2) Náhrady sú splatné vždy 25. deň v mesiaci jednou dvanástinou vymeranej ročnej náhrady. Správca tokov môže s užívateľom vody dohodnúť inú výšku mesačných splátok. Ak platiteľ nevykoná úhradu náhrad včas a v plnej výške, je povinný za každý deň omeškania zaplatiť penále vo výške 1 promile zo sumy včas nezaplatenej.

§ 10
Zvláštne druhy vôd

Ustanovenia tejto vyhlášky sa vzťahujú aj na vypúšťanie zvláštnych druhov vôd (§ 13 zákona č. 11/1955 Zb. v znení zákona č. 12/1959 Zb.) do vodných tokov, pokiaľ Ústredná správa vodného hospodárstva po dohode s príslušnými ústrednými orgánmi nerozhodne inak.

§ 11
Toky v správe pôdohospodárskych organizácií

Ustanovenia tejto vyhlášky platia aj na vypúšťanie odpadových vôd do tokov, ktoré sú v správe pôdohospodárskych organizácií. Výkon práv a povinností z toho vyplývajúcich patrí správcovi tokov (§ 1).

§ 12
Dozor

Dozor nad správnym vykonávaním tejto vyhlášky vykonávajú orgány Štátnej vodohospodárskej inšpekcie.

§ 13
Záverečné ustanovenia

(1) Užívatelia vody sú povinní platiť náhrady podľa tejto vyhlášky od 1. januára 1967.

(2) Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. aprílom 1966.

Lenárt v. r.

Smrkovský v. r.

Príloha

A. Spôsob výpočtu jednotkových náhrad
Jednotkové náhrady sa vypočítavajú z údajov prípravnej alebo projektovej dokumentácie alebo zo všeobecne odvodených vzťahov.

1. Z prípravnej a projektovej dokumentácie alebo z iných technickoekonomických podkladov, pokiaľ možno ich použiť za podklad pre ustanovenie náhrad, sa vypočíta jednotková náhrada pre ukazovateľ BSK5 ako podiel ročných úplných vlastných prevádzkových nákladov čistiaceho zariadenia na odstránenie znečisťujúcich látok charakterizovaných biochemickou spotrebou kyslíka a ročného množstva týchto látok odstránených prevádzkou čistiaceho zariadenia. Táto jednotková náhrada sa vyjadruje v Kčs/kg BSK_5.

Obdobným spôsobom sa vypočíta jednotková náhrada pre ukazovateľ nerozpustenej látky ako podiel ročných úplných vlastných prevádzkových nákladov čistiaceho zariadenia na odstránenie nerozpustených látok z odpadovej vody a ročného množstva týchto látok odstránených prevádzkou čistiaceho zariadenia. Jednotková náhrada pre ukazovateľ nerozpustenej látky sa vyjadruje v Kčs/t týchto látok.
Jednotkové náhrady pre oba ukazovatele sa vypočítavajú s presnosťou na tri desatinné miesta.
V prípade, že na odstránenie látok charakterizovaných biochemickou spotrebou kyslíka i nerozpustených látok slúži jedno čistiace zariadenie, musí dokumentácia vzatá za podklad pre výpočet náhrad obsahovať rozdelenie úplných vlastných nákladov na obe príslušné časti.

2. Všeobecný výpočet jednotkových náhrad vychádza z ročnej veľkosti vypúšťaného znečistenia, t. j. z množstva vypúšťaných organických látok charakterizovaných biochemickou spotrebou kyslíka, alebo z množstva vypúšťaných nerozpustených látok vyjadrených v tonách týchto látok (v oboch prípadoch). Závislosti veľkosti jednotkových náhrad od veľkosti vypúšťaného znečistenia sú nasledujúce:

a) pre ukazovateľ BSK_5 sa jednotková náhrada rovná činiteľovi 5 - log x, kde x je ročné množstvo vypúšťaných organických látok charakterizovaných biochemickou spotrebou kyslíka vyjadrené v tonách.
Táto jednotková náhrada sa vyjadruje v Kčs/kg BSK_5;

b) pre ukazovateľ nerozpustenej látky sa logaritmus jednotkovej náhrady rovná činiteľovi 2,75-0,25 log y, kde y je ročné množstvo vypúšťaných nerozpustených látok vyjadrené v tonách týchto látok.
Táto jednotková náhrada sa vyjadruje v Kčs/tonu nerozpustených látok.
Všeobecne ustanovené jednotkové náhrady sa vypočítavajú s presnosťou na tri desatinné miesta.
Základná náhrada pre príslušný ukazovateľ sa vypočítava vynásobením ročného množstva znečistenia a jednotkovej náhrady bez ohľadu na to, ktorým postupom (podľa bodu 1 alebo 2) sa jednotková náhrada vypočítala.

B. Spôsob výpočtu prirážky k základnej náhrade
Veľkosť prirážky k základnej náhrade závisí od miery zhoršenia akosti vody v toku spôsobenej užívateľom vody. Základnou jednotkou zhoršenia je jedna dvadsatina rozdielu hodnôt normatívov pre triedu čistoty tokov I b a II (podľa ČSN 83 06 12 - „Posudzovanie akosti povrchových vôd a spôsob jej kvalifikácie"). Pre ukazovateľ BSK_5 je 0,25 mg a pre ukazovateľ nerozpustenej látky 0,50 mg na liter vody v toku.
Pri výpočte výšky prirážky k základnej náhrade sa vychádza z bilancie odpadových vôd a tristo päťdesiatpäťdennej vodnosti (Q_{355}) toku v mieste vyústenia odpadových vôd.
Prirážka k základnej náhrade je toľko percent základnej náhrady, koľkokrát je vo vypočítanom zhoršení kvality vody v toku pod vyústením odpadových vôd obsiahnutá jednotka zhoršenia. Počet percent prirážky v jednotlivých ukazovateľoch sa vypočítava a zaokrúhľuje na celé čísla.
Výsledná prirážka k základnej náhrade vo svojom peňažnom vyjadrení v Kčs je súčtom prirážok vypočítaných podľa oboch ukazovateľov, t. j. podľa organických látok charakterizovaných biochemickou spotrebou kyslíka a podľa nerozpustených látok.

*) Biochemickou spotrebou kyslíka (BSK_5) sa rozumie množstvo kyslíka, ktorý spotrebujú hnilobné organické látky obsiahnuté vo vode na svoj rozklad za dobu piatich dní.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.